

léven in de kerk

jos douma

HET GOEDE LEVEN ▾ / PREKEN ▾ / BOEKEN / LECTIO DIVINA ▾ / GEBEDEN

Van discussie naar (contemplatieve) dialoog. Of: hoe spreken we met elkaar in de kerk?

Vorige week pleitte ik in een blog (naar aanleiding van de besluiten van de GKv-synode over man, vrouw en ambt) voor het als kerken leren het gesprek te voeren als we het met elkaar niet eens zijn op het niveau van overtuigingen.

MANIFEST VOOR ANDERS KERK ZIJN

Is het vanwege de monastieke invloed dat dit boek mij zo aanspreekt? Het is in ieder geval een verademing dat de auteur vanuit de essentie van het kerk-zijn iets positiefs opbouwt dat zin en waarde heeft voor een gelovige christelijke gemeenschap in de 21ste eeuw.

Dom Bernardus

MEEST RECENTE BERICHTEN

- » [50 dagen zomerstop](#) 30/06/2017
- » [Van discussie naar \(contemplatieve\) dialoog. Of: hoe spreken we met elkaar in de kerk?](#) 27/06/2017
- » [Brian McLaren en de kerk van de toekomst](#) 24/06/2017
- » ['Gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen'. Van alle psalmen de eerste regel](#) 24/06/2017
- » [Man, vrouw, ambt – en de vrede van Jezus \(2, slot\)](#) 22/06/2017

Ik **schreef**: “Ja, ik geloof dat dat het belangrijkste is: dat je, hoe je ook denkt over M/V en ambt, er voor kiest om in jouw GKV-gemeente een vrede­stichter te zijn. Want: ‘Het echte geluk is voor mensen die vrede sluiten. Want zij zullen kinderen van God genoemd worden’ (Matteüs 5:9). Dat vraagt allereerst dat je zelf de vrede van Christus zoekt, innerlijke vrede najaagt door gebed, meditatie en stilte. Laat alle gesprekken die gevoerd gaan worden in lokale kerken beginnen met tien minuten stil zijn. Samen stil zijn. Noem het voor mijn part een **contemplatief moment**. Om Gods genadige aanwezigheid te proeven die zoveel dieper en verder gaat dan de lieve vrede die we misschien zouden willen bereiken door op een slimme manier discussies in te richten.”

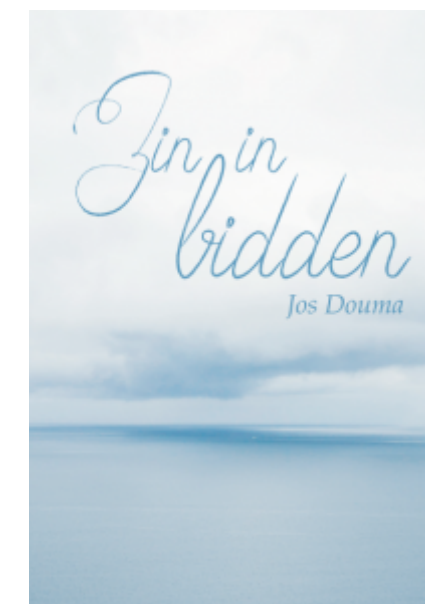
Contemplatieve momenten

Ik zet die uitdrukking **contemplatief moment** nu even vet omdat ik daarin het aangrijpingspunt zie voor wat ik vooral wil zeggen. Want het onderwerp waarover het gesprek in de kerk moet gaan is in zekere zin niet het meest relevant (het kan gaan over vrouw en ambt, over liturgisch beleid, over het functioneren van de kerkenraad, over het jeugdwerk, over het pastoraat in zijn algemeenheid, over homoseksuele relaties, over twijfel, over missionair zijn). Het gaat om de manier waarop we in gesprek raken. Ik heb de indruk dat we vooral daarin veel moeten investeren. En als ik me even tot de GKV-kerken beperk: daar hebben we volgens mij de afgelopen decennia niet of nauwelijks in geïnvesteerd.

Wat ik in de genoemde blog ‘contemplatief moment’ noemde wil ik nu wat verder uitwerken aan de hand van wat de ‘contemplatieve dialoog’ wordt genoemd. Ik maakte pas afgelopen weekend kennis met deze uitdrukking. Ik ben al wel lang en veel bezig met de theorie en praktijk van contemplatie (met name als onderdeel van lectio divina). Maar toen ik googelde op ‘contemplatief leiderschap’ (een wat andere insteek kiezend voor wat we vaak ‘geestelijk leiderschap’ noemen), kwam ik op een site terecht waar ik een uitgebreide beschrijving vond van de contemplatieve dialoog. En ik wist eigenlijk meteen dat ik hier naar op zoek was toen ik het had over gesprekken met daarin contemplatieve momenten.

BOEK OVER BIDDEN

ZOEKEN OP DEZE SITE

Zoekformulier

Van discussie naar dialoog

Een contemplatieve dialoog. Wat is dat? Hieronder volgt de uitgebreide beschrijving die ik vond. Ik maak nu ter introductie een onderscheid tussen drie gespreksvormen: de **discussie**, de **(persoonlijke) dialoog** en de **contemplatieve dialoog**.

De **discussie** (of het debat) is een gespreksvorm waarin argumenten worden uitgewisseld en waarin het luisteren naar de ander vaak eigenlijk alleen dient om tijd te hebben om je eigen reactie weer voor te bereiden. Een gesprek van hoofd tot hoofd dus (op zijn tijd heel zinnig).

De **(persoonlijke) dialoog** is een gesprek waarin de betrokkenen veel meer op zoek zijn naar wat de ander nou echt bezig houdt. Waarom zegt hij wat hij zegt? Wat maakt nu dat zij reageert zoals zijn reageert? Wat zijn achterliggende gevoelens en overtuigingen die in het spel zijn? In de (persoonlijke) dialoog gaat het gesprek van hart tot hart. Dat is prachtig, en vaak pure winst ten opzichte van de discussie die zo vaak alleen maar uit is op eigen gelijk. Het is veel persoonlijker. Maar juist daar is wellicht nog winst te halen, een stap verder te zetten. En dat brengt me bij de contemplatieve dialoog.

De **contemplatieve dialoog** vooronderstelt de persoonlijke dialoog maar gaat nog een slag dieper. De stilte komt in het spel. Waar in de (persoonlijke) dialoog heel veel woorden worden gebruikt (veel persoonlijker, relationeler en emotioneler dan in de discussie), daar wordt in de contemplatieve dialoog de waarde van de stilte ontdekt. Wat gebeurt er vaak veel als mensen stil zijn! En hier kunnen we misschien ook de waarheid ontdekken van de uitspraak dat stilte de zendtijd van de heilige Geest is. In de contemplatieve dialoog wordt er bewust ook meer ruimte gemaakt voor het spreken van en luisteren naar God. Niet op de manier van een bijbel die openligt als bron van bewijsplaatsen die jouw overtuiging ondersteunen. Maar op de manier van een diep verlangen om zich te laten leiden door de Geest van het Woord, een diep verlangen om zich samen te bevinden in het liefdevolle krachtenveld van de heilige Geest, een diep verlangen om te ervaren dat we waarheid een persoon is die present is: Jezus Christus.

Theorie U

TIJD MET JEZUS

SCHOOL VOOR LECTIO DIVINA

- [Blogposts over Lectio Divina](#)
- [PEP-cursus Lectio Divina](#)
- [School voor Lectio Divina?](#)

PREKEN DIE INSPIREREN

- [Preekkracht](#)
- [Luisterpreken](#)
- [Plantagekerk Zwolle](#)

**SPATIUM
SPIRITUS**

stilte ruimte

CITAAT VAN HET MOMENT

josdouma

27/06/2017

Contemplatie, Gemeenteopbouw, Kerk

[Vorig bericht](#)

[Volgend bericht](#)

3 Reacties

[VOEG JOUW REACTIE TOE](#)

◀ **Klaas**

27/06/2017 at 14:45

Mooi methodiek Jos. Ook al heel oud. De Indianen deden dit al. Ze gebruikten daarvoor de talking stick. Eeuwenoud dus. In modern leiderschap wordt deze methodiek weer erg aangeprezen.

De talking stick wordt in de indiaanse cultuur gebruikt door de raadsleden om ‘het heilige standpunt’ te delen, waarbij de leden in een cirkel zitten, wat een gevoel van gelijkwaardigheid symboliseert.

Talking sticks worden gebruikt in vergaderingen, trainingen, op scholen, bij het vertellen van verhalen, overal waar groepen mensen met elkaar spreken.

De bedoeling is dat alleen degene die de stok vast houdt spreekt. De anderen luisteren alleen en interrumperen de spreker niet. Dat geeft de spreker de gelegenheid om helemaal zijn eigen verhaal te doen of zijn mening te geven. De luisteraars krijgen de gelegenheid om zich helemaal in te leven in het verhaal van de spreker. Pas als de spreker helemaal begrepen is, kunnen er vragen gesteld worden of aanvullingen gegeven worden door de andere groepsleden.

◀ **josdouma**

27/06/2017 at 15:50

Dank, Klaas, voor je reactie. Maar ik vraag de talking stick toch nog even terug, omdat ik me niet helemaal begrepen voel;-). Ik zie wel wat overeenkomsten tussen enerzijds de talking stick en anderzijds de contemplatieve dialoog. Maar het eigene en unieke van de contemplatieve dialoog zit volgens mij niet in de aanpak van de talking stick: allemaal samen een tijd stil zijn en open staan voor het waaien van de Geest.

◀ **Small Brother**

28/06/2017 at 10:01

@vredestichters die kinderen van God genoemd zullen worden:

Ik zal niet zeggen dat Christus geen vrede brengt,
want dat brengt geen vrede.

Ik zal niet spreken van een scherp zwaard,
want dat werkt oncontemplerend.

Ik zal ook geen zoutend zout in wonden strooien,
want genezing hoort aan de strijd vooraf.

Maar aan de zalvende zachte heelmeeesters,
vraag ik waarom een kind van God,
slechts een kind van God "genoemd" wil worden!
Waarom zou een kind van God de genade
die zelfs de wereld krijgt, willen omarmen en bezitten?
Was het kind niet reeds Hem toegewijd;
en volkomen Zijn eigendom?

De Vrede in het hart,
komt met onderwerping aan God,
en verwerping van de eigen wil.

De wereld zoekt vrede zonder God,
maar de Waarheid van Christus,

is de persoon die begint
met Christus te volgen.

Zeg nu twister, gaan wij in Christus
op tegengestelde paden?
Waarheid liegt niet.
Waarheid bedekt niet.
Waarheid verdoezelt niet.
En de liefde houdt van de waarheid.
De liefde bedekt alles,
wat in erkenning van waarheid is.
De liefde accepteert alles,
wat de eenheid met God omarmt.
De liefde haat de leugens
die God schuldig stellen aan
mensverlating en onnodig
lijden van Christus.

En de liefde treurt,
want een verterend vuur
zal het goud louteren
en het zout zouten,
als een vlamvend zwaard
door merg en been.

Maar, vraag ik dan
aan die treurenden in liefde:
Wat zoekt u uw vreugde en
uw verdriet onder de doden?
De vrede die u zocht,
die is hier niet !

Geef een reactie